Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central (judecător Olga Jamba)
Dosarul nr. 3r-17/25 (2-24051684-03-3r-21022025)

C U R T E A D E A P E L NORD
Colegiul civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

15 mai 2025 mun. Bălţi
în componența:
Președintele completului, judecător Elena Grumeza
Judecătorii Svetlana Ghercavii; Natalia Costaș

examinând fără citarea părților, recursul declarat de avocatul Craveț Igor în interesele recurentului Rotari Mihail,

în cauza civilă la acțiunea în ordinea contenciosului administrativ formulată de Rotari Mihail către Primăria com. Rublenița, r-nul Soroca privind obligarea la acțiune,

împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14 ianuarie 2025, -

a c o n s t a t a t :

La 14 mai 2024, avocatul Craveț Igor, în interesele lui Rotari Mihail a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Primăria com. Rublenița, r-nul Soroca privind obligarea la acțiune.

Solicită obligarea Primăriei s. Rublenița, r-nul Soroca să efectueze, cu ieșirea la fața locului înregistrările cuvenite în registrul de evidență a gospodăriilor, a tuturor construcțiilor din gospodăria cu număr cadastral ***** și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la 04 aprilie 2024, reclamantul s-a adresat către Primăria s. Rublenița, r-nul Soroca cu o cerere prin care a solicitat a efectua, cu ieșirea la fața locului, înregistrările cuvenite conform legislației în vigoare, a tuturor construcțiilor (bunuri imobile) din gospodăria număr cadastral ***** care este înregistrată pe numele socrului lui Rotari Mihail, Ursachi Sava. În acest scop s-a călăuzit de prevederile Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 „Privind administrația publică locală”, HG nr. 1358 din 07 decembrie 2001 „Cu privire la punerea în aplicare a noilor registre de evidență a gospodăriilor populației, la care a primit răspunsul din data de 30 aprilie 2024 cu nr. 225, prin care i-a fost refuzat în satisfacerea cererii motivând că înregistrarea în registrul de evidență a gospodăriilor a tuturor construcțiilor din gospodăria număr cadastral *****, nu este posibilă deoarece primăria nu dispune de aparatele necesare de măsurare și nu ține de competența Primăriei.

Dat fiind faptul, că Rotari Mihail din anul ***** s-a aflat în căsătorie cu ***** Rotari Mihail și fosta sa soție, în perioada anilor 2009-2023 a construit o casă de locuit și

o bucătărie de vară pe terenul număr cadastral *****, doar că în Registrul de evidență a gospodăriilor nu se reflectă aceste construcții. Din spusele angajaților primăriei, de ceva timp nu s-au efectuat înscrierile în registrele de evidență a gospodăriilor.

Aceste circumstanțe i-au determinat de a se adresa către Primăria s. Rublenița, r-nul Soroca pentru a efectua înregistrările cuvenite, cu ieșirea la fața locului, a tuturor construcțiilor din gospodăria număr cadastral ***** cu scopul de a înainta o acțiune în justiție privind partajul averii comune în devălmășie. Consideră că răspunsul Primăriei s. Rublenița, r-nul Soroca este unul abstract, nu are legătură cu cererea din 04 aprilie 2024, și astfel îngrădește accesul reclamantului la justiție, prin faptul că refuză să efectueze înregistrările în registrul de evidență a gospodăriilor, îl lipsește de dreptul său de a intentat acțiune în justiție cu privire la partajul averii comune în devălmășie.

Prin încheierea judecătoriei Soroca, sediul Central din 18 octombrie 2024 a fost atras în calitate de terț Ursachi Savva, în prezenta cauză.

Soluția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14 ianuarie 2025 s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Craveț Igor, în interesele lui Rotari Mihail către Primăria com. Rublenița, r-nul Soroca privind obligarea la acțiune, în virtutea prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

S-a explicat reclamantului Rotari Mihail, că declararea acțiunii drept inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant cu aceeaşi acţiune.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 06 februarie 2025, avocatul Craveț Igor în interesele recurentului Rotari Mihail, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii judecătoriei Soroca, sediul Central, din 14 ianuarie 2025.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art.242 Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Instanța de recurs constată că, încheierea supusă recursului a fost emisă la 14 ianuarie 2025, aceasta fiind expediată participanților la proces la 23 ianuarie 2025 prin intermediul poștei electronice, iar la 06 februarie 2025, avocatul Craveț Igor în interesele recurentului Rotari Mihail a contestat-o cu recurs, prin urmare, Colegiul Civil conchide că recursul este declarat în termenul stabilit de lege.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, recurentul și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării.

Susține că, instanța de fond a aplicat în mod eronat art. 17 Codul administrativ, interpretând greșit noțiunea de „*drept vătămat*”. Ori, refuzul Primăriei Rublenița de a efectua înregistrarea gospodăriei cu număr cadastral ***** în Registrul de evidență a gospodăriilor reprezintă o încălcare a obligațiilor impuse de HG nr. 1358 din 07.12.2001.

Menționează că instanța de fond nu a analizat în profunzime circumstanțele relevante. Primarul com. Rublenița a recunoscut că de mult timp nu s-au efectuat înregistrări în Registrul gospodăriilor, încălcând astfel prevederile HG nr. 1358 din 07.12.2001.

Susține că, instanța a fundamentat soluţia pe prevederile dreptului de proprietate din Codul Civil, ignorând faptul că acţiunea a fost îndreptată împotriva Primăriei în contencios administrativ. înregistrarea gospodăriilor nu constituie un act de dispoziţie asupra dreptului de proprietate, ci o obligaţie administrativă impusă Primăriei, conform legislaţiei specifice.

Consideră că terţul Ursachi Savva a fost atras în mod nejustificat în proces. Acţiunea înaintată nu are ca scop afectarea dreptului său de proprietate, ci obligarea Primăriei să-şi respecte obligaţiile legale. în mod eronat, instanţa de fond a considerat că drepturile acestuia ar fi fost lezate prin înregistrarea în registrul de gospodării.

Menționează că, recurentul a respectat procedura prealabilă, adresându-se Primăriei Rubleniţa la 04 aprilie 2024, însă a primit un refuz nejustificat la 30 aprilie 2024. Conform art. 208 alin. (4) Cod administrativ, o acţiune în realizare se admite numai dacă a fost adresată anterior o cerere autorităţii competente, condiţie care a fost îndeplinită.

Iar, având în vedere caracterul evident eronat al soluţiei primei instanţe, solicită admiterea recursului şi casarea încheierii atacate, cu dispunerea examinării cauzei pe fond.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată și normele legale relevante speței, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră recursul neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Potrivit art. 241 alin. (3) Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu prevederile art.194 alin.(1) Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 Codul administrativ, (1) instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

(2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. (4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

În acest context, instanța de recurs, reieșind din conținutul actelor cauzei reține următoarea stare de fapt.

Colegiul civil și de contencios administrativ constată că, la 14 mai 2024, avocatul Craveț Igor, în interesele lui Rotari Mihail a înaintat acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Primăria com. Rublenița, r-nul Soroca privind obligarea la acțiune. Prin încheierea judecătoriei Soroca, sediul Central din 18 octombrie 2024 în prezenta cauză a fost atras în calitate de terț Ursachi Savva.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14 ianuarie 2025 s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Craveț Igor, în interesele lui Rotari Mihail către Primăria com. Rublenița, r-nul Soroca privind obligarea la acțiune, în virtutea prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a reținut că reclamantul Rotari Mihail nu este îndreptățit de a acționa în instanța de contencios administrativ, activitatea administrativă realizată de Primarul ***** privind refuzul acestuia de a înregistra în registrul de evidență a gospodăriilor ***** a construcțiilor care se află în gospodăria cu numărul cadastral *****, odată ce nu este proprietar al terenului pe care acestea au fost realizate.

Invocând netemeinicia soluției instanței de fond, în termen legal, avocatul Craveț Igor în interesele recurentului Rotari Mihail a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii judecătoriei Soroca, sediul Central din 14 ianuarie 2025, cu remiterea cauzei spre judecare în instanța de fond.

Astfel, verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanți la proces și a materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil și de contencios administrativ, conchide că prima instanță întemeiat a concluzionat declararea acțiunii inadmisibile.

Potrivit art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art.7 Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

În conformitate cu art. 17 Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Subsecvent se remarcă că, în sensul Codului administrativ, prin persoană vătămată se înţelege orice persoană titulară a unui drept ori a unui interes legitim, vătămată de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri; în sensul prezentei legi, sunt asimilate persoanei vătămate şi grupul de persoane fizice, fără personalitate juridică, titular al unor drepturi subiective sau interese legitime private, precum şi organismele sociale care invocă vătămarea prin actul administrativ atacat fie a unui interes legitim public, fie a drepturilor şi intereselor legitime ale unor persoane fizice determinate.

Titularul interesului legitim este persoana ale cărei interese sunt nu doar de fapt, ci şi protejate printr-o normă legală. Interesul legitim se referă la poziţia juridică faţă de administraţie. Vătămarea drepturilor persoanei se produce, mai întâi, prin faptul că dreptul sau interesul său legitim este nemijlocit lezat prin actul administrativ emis de autoritatea publică.

Astfel, pentru a pune în mişcare o acţiune în judecată, este necesară îndeplinirea cumulativă a unor exigenţe precum ar fi respectarea procedurii prealabile, competenţei jurisdicţionale, existenţa împuternicirilor şi a capacităţii procesuale etc.

Instituirea exigenţelor de admisibilitate nu urmăresc restrângerea accesului liber la justiţie, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condiţiile legii, ci exclusiv instaurarea unei ordini juridice indispensabile circuitului constituţional prevăzut în art. 20 din Constituţie, prevenindu-se, astfel, abuzurile şi asigurându-se protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale celorlalte părţi.

Pentru ca un interes să devină un drept subiectiv este necesar ca el să apară în cadrul unui raport juridic care să creeze, în temeiul legii, o obligaţie în sarcina subiectului.

De aceea, în cazul în care un interes nu apare în cadrul unui raport juridic, urmează să intervină o prevedere legală pentru ca un astfel de interes să poată fi ocrotit în justiţie.

Astfel încât, este absolut cert consacrat că, depunerea unei acţiuni în contencios administrativ în realizare, urmează să fie însoţită de dovada incontestabilă atât a interesului, cât şi a apartenenţei de drept în promovarea acţiunii, iar dreptul vătămat cât şi interesul legitim trebuie să fie real, actual şi personal, ceea ce la caz nu se atestă.

Colegiul Civil consideră că prin cerinţele reclamantului, prin care se pretinde de a obliga primăria comunei Rubleniţa, r-nul Soroca să efectueze, cu ieșirea la fața locului, înregistrările cuvenite în registrul de evidență al gospodăriilor, a tuturor construcțiilor (bunuri imobile) din gospodăria cu numărul cadastral *****, conform legislației în vigoare, ultimul nu a justificat niciun drept încălcat al său, dat fiind faptul că terenul cu nr. cadastral ***** reprezintă proprietate privată al lui Ursachi Savva, nefiind reclamantul destinatarul acestui teren.

Potrivit art. 39 alin.(2) Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

În conformitate cu prevederile art. 189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

În conformitate cu art.207 alin. (1), (2) lit. e) Cod administrativ, (1) Instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

(2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Potrivit art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art. 206 alin. (1) Cod administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

În acest sens având în vedere că obiectul acțiunii înaintate reprezintă obligarea pârâtului de a înregistra de a înregistra în Registrul de evidență a gospodăriilor din s. Rublenița, r-nul Soroca, a construcțiilor din gospodăria număr cadastral ***** ce aparține lui Ursachi Savva, instanța de judecată constată că este înaintată spre examinare o acțiune în realizare, în sensul prevederilor art. 206 alin. (1) lit. c) Cod administrativ.

Reieșind din cererea de chemare în judecată înaintată de Rotari Mihail, ultimul indică că construcțiile din gospodăria cu numărul cadastral ***** sunt înregistrate pe numele socrului său Ursachi Savva.

În aceeași ordine de idei, urmează a fi reținute prevederile art. 510 alin. (2) Cod civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobîndeşte la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, cu excepţiile prevăzute de lege.

Respectiv acțiunea în obligare înaintată de Rotari Mihail prin intermediul avocatului Craveț Igor nu-i aduce atingere dreptului de proprietate al recurentului, și în acest sens nu cade sub incidența prevederilor art. 17 Cod amdinistartiv.

Astfel, prima instanţă corect a statuat că reclamantul Rotari Mihail la depunerea acţiunii în contencios administrativ, nu a indicat revindecarea unui drept propriu al acestuia, lezat prin activitatea administrativă a Primăriei com. Rublenița, r-nul Soroca.

Prin urmare, deşi Codul administrativ prevede ca o condiţie de admisibilitate a acţiunii în contencios administrativ existenţa dreptului vătămat al reclamantului, prin

activitatea administrativă desfăşurată de Primăria com. Rubleniţa, r-nul Soroca, din materialele cauzei nu rezultă încălcarea vreunui drept al reclamantului de către autoritatea publică pârâtă prin activitatea administrativă desfăşurată, nefiind justificate de către reclamant careva ingerinţe în drepturile acestuia.

Astfel, raportând normele de drept sus-indicate circumstanţelor cauzei, Completul judiciar, reieşind din dispoziţiile art. 207 alin. (2) lit. e) în coroborare cu art. 39 alin. (2), art. 17 şi art. 189 alin. (1) şi alin. (2) Cod administrativ, atestă că, sesizarea instanţei de judecată de către orice persoană care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice, fie prin refuzul autorităţii administrative de a soluţiona în termenul legal o cerere, implică existenţa obligatorie a două condiţii, şi anume, existenţa vătămării unui drept subiectiv recunoscut de lege a reclamantului şi vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorităţii administrative de a soluţiona în termenul legal o cerere.

În sensul Legii, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susţinerile formulate prin acţiunea înaintată în judecată, în conţinutul căreia urmează a fi arătată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. art. 17, 39 şi 189 Cod administrativ de „*drept vătămat*” şi de „*încălcarea unui drept al său*” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse aşa numitele drepturi prin ricoşeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum şi acţiunile populare (*actio popularis*).

Raportând la caz, cadrul legal precitat, Completul specializat pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ, constată că, prin activitatea administrativă a autorității pârâte nu sunt afectate drepturile reclamantului Rotari Mihail, iar în acţiunea de contencios administrativ, nu s-a indicat expres vreun drept personal vătămat în acțiunea înaintată.

În această ordine de idei, Completul judiciar relevă că, normele legale citate nu prevăd un contencios obiectiv de legalitate şi denotă opţiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului prin activitatea administrativă, astfel încât înaintarea oricărei acţiuni din categoria acţiunilor în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) Codul administrativ evocă pentru admisibilitate întrunirea condiţiilor nominalizate.

Prin urmare, în condiţiile în care acţiunea în obligare nu întruneşte condiţiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanţa de judecată nu va purcede la examinarea şi soluţionarea fondului cauzei de contencios administrativ la acţiunea reclamantului, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acţiunii în contenciosul administrativ.

Raportînd normele de drept sus-indicate circumstanţelor cauzei, Completul judiciar conchide că instanţa de fond în mod legal a constatat inadmisibilitatea acţiunii înaintate de avocatul Craveț Igor în interesele recurentului Rotari Mihail.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere că nu au fost constatate careva temeiuri de fapt şi de drept, doveditoare a ilegalităţii încheierii contestate şi care ar duce la casarea acesteia, Colegiul civil şi de contencios administrativ ajunge la concluzia

de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat şi de a menţine încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14 ianuarie 2025, ca întemeiată şi legală.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b), alin. (3) Cod Administrativ, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiul Civil şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Nord, -

D E C I D E:

Respinge recursul declarat de avocatul Craveț Igor în interesele recurentului Rotari Mihail împotriva încheierii Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14 ianuarie 2025, în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Rotari Mihail către Primăria com. Rublenița, r-nul Soroca privind obligarea la acțiune.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător Elena Grumeza

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Natalia Costaș